

Barbara Marszolik

Jesień muzyką malowana

Scenariusz zajęć w przedszkolu

Tekst: **Barbara Marszolik**

Przedszkole Akademia Wyobraźni w Markłowicach (SOT)

ul. Widokowa 2

44-321 Markłowice

Konsultacja merytoryczna

Wydział Specjalnych Potrzeb Edukacyjnych

Wioletta Jaskólska

Redakcja i korekta

Elżbieta Gorazińska

Projekt okładki, layout

Barbara Jechalska

Redakcja techniczna i skład

Wojciech Romerowicz

Ośrodek Rozwoju Edukacji

Warszawa 2020

Wydanie I

Publikacja jest rozpowszechniana na zasadach licencji

Creative Commons Uznanie Autorstwa – Użycie Niekommercyjne (CC BY-NC)

Ośrodek Rozwoju Edukacji

Aleje Ujazdowskie 28

00-478 Warszawa

www.ore.edu.pl

tel. (22) 345 37 00

Wprowadzenie

Przedszkole Akademia Wyobraźni w Markłowicach nosi tytuł Szkoły Odkrywców Talentów. Celem, jaki placówka stawia sobie w codziennym działaniu, jest kreowanie inspirującego środowiska dla dzieci poprzez tworzenie miejsca, w którym zostaną odkryte ich możliwości, rozwinięta pasja i talent.

Przedszkole promuje działania twórcze wychowanków, a na co dzień dba o tworzenie warunków, w których dzieci mają bezpośredni kontakt z muzyką, kulturą i sztuką regionu i świata. Nauczyciele organizują maluchom wycieczki, koncerty, spotkania z teatrem i ciekawymi ludźmi. W kontaktach ze sztuką starają się kształtować u przedszkolaków umiejętność wyrażania doznań, pobudzać ich aktywność i ekspresję twórczą.

Poniższy scenariusz zajęć jest przeznaczony dla 5, 6-latków; należy do cyklu obcowania dzieci ze sztuką i wychowania przez sztukę.

Scenariusz zajęć przedszkolnych w grupie 5, 6-latków

1. Hasło podstawy programowej: Wychowanie przez sztukę.

2. Temat: Jesień muzyką malowana – łączenie różnych form ekspresji twórczej.

3. Cele ogólne:

- stwarzanie sytuacji sprzyjających aktywizowaniu myślenia i doskonaleniu sprawności umysłowych;
- wyrażanie przeżyć i nastrojów związanych z treścią utworów muzycznych;
- kształcenie wrażliwości dziecka poprzez kontakt ze sztuką;
- wyrażanie różnych form ekspresji twórczej.

4. Cele operacyjne:

Dziecko:

- słuca utworów muzyki klasycznej;
- dzieli się wrażeniami po wysłuchaniu fragmentu dzieła muzycznego;
- interpretuje muzykę za pomocą form słownych, ruchowych i plastycznych;
- rozróżnia nastroje utworów muzycznych;
- rozpoznaje powtarzające się części utworu;
- rozpoznaje brzmienie fortepianu;
- uczestniczy w zabawach z wykorzystaniem muzyki klasycznej;
- kształci inwencję twórczą oraz wrażliwość artystyczną;
- wyraża za pomocą barwy określone nastroje i emocje;
- potrafi opowiedzieć o swojej pracy;
- dba o estetykę miejsca pracy.

5. Metody pracy:

- oparte na aktywności nauczyciela: opowiadanie, pokaz, tłumaczenie, stawianie pytań, polecenia, pochwały;
- oparte na aktywności dziecka: obserwacja, swobodna wypowiedź, odpowiedzi na pytania, zabawy ruchowe, działanie.

6. Środki dydaktyczne:

- płyta CD z fragmentami „Pór roku” Piotra Czajkowskiego;
- kserokopie obrazów Vincenta van Gogha o tematyce pejzaży jesiennych;
- obrazki przedstawiające fortepian z listkami pod nim oraz z listkami wirującymi wokół fortepianu;
- kolorowe chustki w kolorach jesiennych – dla każdego dziecka;
- kolorowe listki na nitkach – dla każdego dziecka;
- kolorowe wstążki na patyczkach;
- kartki;
- płótno w ramach;
- kredki świecowe, farby, tusz, pędzle, słomki.

7. Przebieg zajęć:

1. Powitanie i zaproszenie dzieci do wspólnej zabawy w „Jesiennej Krainie Muzyki”. Nauczycielka wita dzieci w taki sposób, aby czuły się powitane. Przedszkolaki, których dotyczą wypowiedziane przez nią słowa, podnoszą ręce w górę i machają w stronę nauczycielki, która mówi:
– Witam wszystkich przybyłych do Jesiennej Krainy Muzyki, gdzie wszyscy mają dobre humory! Witam wszystkich, którzy lubią muzykę i taniec!
2. Wprowadzenie w tematykę zajęć – zwrócenie uwagi dzieci na paczkę przyniesioną rano przez listonosza. Odczytanie nadawcy, którym jest Pani Jesień.
3. Dostrzeganie zmian charakteru i nastroju muzyki w utworze „Pory roku” P. Czajkowskiego.
4. Prezentacja płyty wyjętej z paczki i rozmowa o celu, w jakim Pani Jesień przesłała dzieciom płytę. Odczytanie tytułu utworu i nazwiska kompozytora.
5. Wysłuchanie utworu.
6. Krótka pogadanka na temat odczuć dzieci związanych z muzyką.
7. Ponowne wysłuchanie muzyki – podział utworu na część smutną, wesołą i znowu smutną.
8. Prezentowanie muzyki fragmentami – określanie nastroju każdej części osobno.
9. Omówienie poszczególnych części utworu:
  - część I – np. smutna, powolna, ponura, zimna;
  - część II – wesoła, skoczna, do tańca;
  - część III – powtórka części I.

10. Porównywanie poszczególnych części utworu do kolorów jesieni:
  - część I – kolory zimne, np. szary, czarny, niebieski;
  - część II – kolory ciepłe, np. czerwony, pomarańczowy, żółty;
  - część III – powtórka części I.
11. Omówienie skojarzeń dotyczących kolorów jesieni – ciepłych, zimnych.
12. Powtórne otwarcie paczki – wyciągnięcie kolorowych chustek i dyskusja na temat skojarzeń dzieci – np. jeżeli chustki kojarzą im się z kolorami jesieni wesołej, to pasują do części II utworu.
13. Zabawa „Taniec jesiennych kolorów” – interpretacja muzyki za pomocą ruchu. Swobodne improwizacje ruchowo-taneczne z kolorowymi chustkami przy muzyce instrumentalnej. Na zakończenie – ułożenie z nich barwnych dywanów.
14. Wyjęcie z paczki przesłanej przez Panią Jesień obrazków (kserokopie obrazów Vincenta van Gogha). Zawieszenie ich na tablicy i rozmowa na temat, co przedstawiają (jedne – barwną złotą jesień, inne – szarugę jesienną).

Pogadanka:

– Przyjrzyjcie się uważnie tym obrazom, które namalował znany artysta Vincent van Gogh:

  - Czy są to prawdziwe obrazy?
  - Co przedstawiają kserokopie obrazów?
  - Czym się różnią?
  - Jaką porę roku przedstawiają?
  - Jakie kolory dominują na obrazach?
  - Jak to możliwe, że wszystkie obrazy przedstawiają tę samą porę roku, a tak bardzo różnią się od siebie?
15. Próby doboru reprodukcji obrazu do słyszanej muzyki:
  - obraz przedstawiający szarugę jesienną;
  - obraz przedstawiający piękną złotą jesień;
  - obraz przedstawiający szarugę jesienną.
16. Zabawa ruchowa „Wirujące liście” – poruszanie papierowymi listkami w rytm muzyki utworu „Pory roku” (w części I dzieci kładą listki na podłodze, leciutko nimi poruszają, ponieważ opadły już na ziemię; w części II listki zaczynają się podnosić, fruwać i tańczyć w powietrzu; część III – powtórka części I).
17. Podział grupy na 4 zespoły. Każde dziecko odszukuje na dywanie listek w takim samym kolorze jak listek, który otrzymało do zabawy ruchowej. Dzieci siadają wokół swojego listka, tworząc cztery kilkuosobowe kółeczka.
18. Ponowne słuchanie utworu lub jego fragmentu. Nazywanie instrumentu, na którym grany jest utwór i wskazanie go na tablicy.

Dopasowanie obrazków przedstawiających fortepiany z listkami do słuchanej muzyki:

  - pierwszy fortepian – listki ułożone są pod nim;
  - drugi fortepian – zadaniem dzieci jest odgadnięcie, gdzie powinny znajdować się listki (wirować wokół fortepianu);
  - trzeci fortepian – powtórka sytuacji dotyczącej pierwszego fortepianu.

19. Praca indywidualna przy stolikach.

Impresja plastyczna: przedstawienie charakteru muzyki za pomocą kolorów – tworzenie dzieł impresjonistycznych:

- I grupa – malowanie obrazu na płótnie w ramkach (pnia – palcami, a następnie tworzenie kolorowych plam poprzez odbijanie pomalowanych liści);
- II grupa – rozdmuchiwanie za pomocą słomki kolorowego tuszu – tworzenie barwnych plam;
- III grupa – wydzieranie z kartek zamalowanych kredką świecową w różnych kolorach i naklejanie na kartkach (metoda Denisona);
- rysowanie pejzażu poprzez tworzenie pastelami kolorowych plam na tapecie lub papierze ściernym.

20. Podsumowanie pracy indywidualnej przy stolikach.

Wspólne oglądanie wykonanych prac i słowne opisywanie ich przez dzieci.

Zorganizowanie wystawki prac.

21. Improwizacje ruchowe do utworu P. Czajkowskiego, z użyciem chust i wstążek (np. jedno dziecko improwizuje ruch, drugie dziecko naśladuje ruch, zmiana ról).

Ośrodek Rozwoju Edukacji
Aleje Ujazdowskie 28
00-478 Warszawa
tel. 22 345 37 00, fax 22 345 37 70
e-mail: sekretariat@ore.edu.pl

www.ore.edu.pl

